

Broj: 157-15-PŽ/14

Dana, 15.03.2014. godine

Centar za socijalni rad
Banja Luka
N/r v.d. direktora, gđa Borka Vukajlović

Predmet: Postupanje centra po prijavi nasilja nad djetetom

Poštovani,

Institucija Ombudsmana za djecu zaprimila je prijavu - žalbu XX na postupanje Centra za socijalni rad Banja Luka, a u vezi sa njegovom prijavom Centru za socijalni rad da je njegovo dijete izloženo nasilju.

Otac navodi da je 4. februara 2014.godine telefonom obavijestio Centar o svojim saznanjima o nasilju nad djetetom, a da je 6. februara 2014.godine o tome i pismeno obavijestio Centar.

Institucija je po primljenoj prijavi od Centra za socijalni rad zatražila izjašnjenje da li su i koje mjere preduzeli u vezi sa definisanim procedurama postupanja Centra u svim slučajevima, kada od bilo koga i na bilo koji način imaju saznanja o nasilju nad djetetom, kako je to utvrđeno Protokolom o postupanju u slučaju nasilja, zlostavljanja i/ili zanemarivanja djeteta.

U odgovoru Centra za socijalni rad dostavljenom Instituciji 7. marta 2014.godine, između osalog se navodi;

- da je XX dana **4. februara 2014. godine telefonom nazvao Centar za socijalni rad** i saopštio da je kod djeteta primijetio ožiljke na licu;
- ocu maloljetnog djeteta je saopšteno da odmah ode ljekaru, a nakon toga, ukoliko bude indicija da se radilo o nasilju, sa nalazom ode u CJB i isto prijavi;
- nakon obavljenog pregleda 4.02.2014.godine imenovani je ponovo telefonom nazvao Centar za socijalni rad i pročitao nalaz ljekara, a potom mu je sugerisano da odmah produži u CJB Banja Luka i prijavi okolnosti nasilja nad djetetom;
- dana 14. februara 2014.godine obavljen je dogovoreni razgovor stručnog tima sa podnosiocem prijave i od istog je uzeta izjava na okolnosti koje su Centru već poznate;
- dana 5.03.2014.godine stručni tim je telefonom kontaktirao CJB i dobio informaciju da CJB nije zaprimio prijavu vezano za nasilje nad dječakom;

- isti dan, 5.03. 2014.godine stručni tim je nazvao podnositelja prijave koji je došao u Centar za socijalni rad 6.3. 2014.godine i rekao da nije išao u CJB već u instituciju Ombudsmana za djecu;
- 6.03.2014.godine stručni tim za poslove mirenja, povjeravanja maloljetne djece i određivanja ličnog kontakta uputio je dopis CJB sa prijedlogom pokretanja postupka, a pismenim podneskom pokrenut je postupak u Centru za socijalni rad-sektor za poslove zaštite od zanemarivanja i zlostavljanja maloljetne djece, sa naglaskom hitnog postupanja.

Kako iz zaprimljenog odgovora proizilazi da je tek 6.03.2014.godine pokrenut postupak pred Centrom za socijalni rad, sa naglaskom na hitno postupanje, Ombudsman za djecu je dana petak, 14.03.2014.godine u Centru sa socijalni rad ostvario uvid u predmet. Tom prikom su potvrđeni navodi iz dostavljenog odgovora, a na posebno pitanje koje mjere su preduzete poslije pokretanja postupka pred Centrom koji je označen kao hitan - odgovor je da su za dan utorak **18.03.2014.godine** u Centar za socijalni rad pozvana oba roditelja.

Iz zaprimljenog odgovora Centra i uvida u spis predmeta, nesumnjivo je da Centar za socijalni rad nije preduzeo mjere u skladu sa svojim ovlaštenjima utvrđenim Zakonom i Protokolom o postupanju u slučaju nasilja, zlostavljanja ili zanemarivanja djece.

Centar za socijalni rad načinio je propuste u radu na štetu prava djeteta i to:

- Protokol o postupanju u slučaju nasilja, zlostavljanja ili zanemarivanja¹ djece postavio je obavezujuće standarde rada nadležnih institucija u zaštiti djece od različitih oblika nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i definisao procedure postupanja centra za socijalni rad u svim slučajevima sumnje ili saznanja od bilo koga i na bilo koji način da je dijete izloženo nekom obliku nasilja.

Centar za socijalni rad je javna ustanova kojoj sve nadležne institucije, organizacije i pojedinci prijavljuju i sumnju da je dijete žrtva bilo kojeg oblika nasilja, a centar je dužan da preduzme sve potrebne mjere radi zaštite ličnih i imovinskih prava i interesa djeteta.² Centar za socijalni rad ima i obavezu i odgovornost da izvrši provjeru svake takve prijave, stanje djeteta, procjenu potreba i eventualne rizike, te da na osnovu provjere i procjene planira i sprovodi mjere zaštite.

Zakono o socijalnoj zaštiti obavezuje centar za socijalni rad na pojačanu pažnju ovog organa u svim slučajevima zaštite djece i njihovih interesa i obavezuje da u postupku u kome se odlučuje o pravima djeteta omogući djetetu da izrazi svoje mišljenje.³

Po navedenoj prijavi, koju je zaprimio telefonom 4.februara 2014.godine, a o čemu je zapisnik sačinjen tek 14. februara 2014.godine, Centar za socijalni rad nije sproveo ni jednu aktivnost usmjerenu na provjeru navoda iz prijave, nije izvršio procjenu stanja ni potreba djeteta, niti je ostvario potrebnu saradnju sa nadležnim institucijama.

¹ Protokol o postupanju u slučaju nasilja, zlostavljanja ili zanemarivanja djece, „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 82/13

² Porodični zakon, „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 54/02, 41/08, član 94.

³ Zakon o socijalnoj zaštiti, „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj37/12, član 66.

Umjesto preduzimanja definisanih mjera koje su obaveza centra za socijalni rad, Centar je podnosioca prijave upućivao da se obrati ljekaru i policiji. Takvim postupanjem, Centar je svoju obavezu i odgovornost za postupanje prenio na roditelja i njemu prepustio da cijeni da „ukoliko bude indicija da se radilo o nasilju, sa nalazom ode u CJB i isto prijavi”.

Posebno zabrinjava stav Centra da je „Prijedlog i savjet stručnog tima dat ocu djeteta je polazio od toga da CJB Odsjek za maloljetničku delikvenciju provede istražni postupak u punom kapacitetu i dozvoljenim radnjama, **kao efikasnija instanca u tom dijelu...**”

Istražne radnje CJB u punom kapacitetu kako se navodi u odgovoru Centra, nisu niti mogu biti zamjena za postupanje Centra. Centar preduzima sve potrebne mjere da zaštiti dijete na osnovu provjere i procjene koju je sačinio stručni tim, ne čekajući ishode postupka koji se vode,(ako se vode), pred drugim institucijama i službama. Ovakvim pristupom, centar je svoje obaveze za preduzimanje mjera u zaštiti djeteta prebacio na druge službe i institucije.

Jedina preduzeta aktivnost Centra je poziv za oba roditelja da 18. marta dođu u Centar za socijalni rad (mjesec i 14 dana poslije zaprimljene prijave o nasilju nad djetetom). S obzirom da Centar za socijalni rad nije ostvario kontakt sa djetetom i da nema uvid o događajima koji se prijavom navode, nije ostvario kontakt sa drugim ustanovama koje bi mogle imati informacije o okolnostima koje se prijavom navode (škola, porodični sektor), pitanje je šta znači poziv upućen roditeljima.

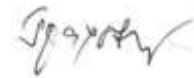
S obzirom da Centar za socijalni rad nije preduzeo mjere iz svoje nadležnosti po prijemu prijave o nasilju nad djetetom, Ombudsman za djecu, u skladu sa zakonom utvrđenim ovlaštenjima, Centru za socijalni rad Banja Luka, upućuje sljedeće preporuke:

1. Neophodno je da Centar za socijalni rad Banja Luka bez odlaganja preduzme mjere i aktivnosti radi provjere navoda i procjene potreba djeteta, definisane Protokolom o postupanju u slučaju nasilja, zlostavljanja ili zanemarivanja djece -V Obaveze nadležnih, B) Centri/Službe za socijalni rad,
2. Neophodno je da Centar za socijalni rad preduzme sve potrebne mjere kako bi se u svim budućim slučajevima postupanja Centra vezano za prijave ili saznanja o nasilju nad djetetom, obezbijedila dosljedna primjena Zakona i Protokola, te osigurao najbolji interes djeteta.
3. Neophodno je da Centar za socijalni rad preduzme potrebne mjere kako bi se u svim budućim slučajevima postupanja centra, a prilikom upućivanja građana na moguće postupke pred drugim nadležnim organima, građani prije svega obavijeste o obavezama koje u zaštiti djeteta ima Centar za socijalni rad.
4. Da izvrši analizu rada stručnih radnika u navedenom predmetu, utvrdi razloge propusta i nekorištenje zakonom utvrđenih ovlaštenja i, s tim u vezi, preduzme odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti.

5. Na svojoj internet stranici objavi Protokol o postupanju u slučaju nasilja, zlostavljanja ili zanemarivanja djece kako bi se sva zainteresovana lica, koja prijave o nasilju nad djetetom podnose centru, upoznala sa obavezama centra o postupanju po primljenoj prijavi.

Centar za socijalni rad Banja Luka obavijestit će Ombudsmana za djecu o mjerama koje je preduzeo radi postupanja po Preporuci u roku od 15 dana od dana prijema Preporuke.

Ombudsman za djecu
dr Nada Grahovac

Dostavljeno:
Centru za socijalni rad Banja Luka
Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite